

Webiin kirjoittaminen

- Webiin kirjoitettaessa ei vaikuteta vain sisältöön, vaan myös koko käyttökokemukseen, koska käyttäjä käy ensin läpi tekstin ja otsikot.
- Tekstin pitää olla kieliopillisen oikeellisuuden lisäksi esitetty käyttäjiä houkuttelevalla tavalla.

Webiin kirjoittaminen

- Seuraavat kolme sääntöä ovat pääosassa Webiin kirjoitettaessa:
 - Kirjoita ytimekkäästi, käytä tekstin tuottamiseen vain puolet siitä sanamäärästä jonka olisit käyttänyt paperilla.
 - Kirjoita teksti silmäiltäväksi, käyttäjiä ei pidä pakottaa lukemaan pitkiä tekstijaksoja. Teksti on jaoteltava osiin lyhyiden kappaleiden, alaotsikoiden ja luetteloiden avulla.
 - Jaa pitkä teksti hypertekstin avulla useammille sivuille.

Webiin kirjoittaminen

- Tutkimusten mukaan ihmiset lukevat 25% hitaammin näytöltä kuin paperilta (parantuneiden näyttöjen myötä lukunopeus näytöiltä lienee kasvanut tästä tutkimustuloksesta).
- Tästä syystä ihmiset eivät halua lukea pitkiä tekstejä näytöltä.
- Ongelma ratkeaa kun kirjoitetaan 50% vähemmän tekstiä (ei vain 25% koska on ajateltava myös käyttäjän viihtyvyyttä, käyttäjät eivät halua vierittää näyttöä).

Webiin kirjoittaminen

- Kaikille www-sivuille tulisi tehdä ohjelmallinen kieliäsun tarkastus.
- Tämän lisäksi sivustot kannattaa myös oikoluuettaa, jotta myös tarkoituksen kannalta väärät sanat saadan korjattua.

Esimerkki:

- aikamies (aikuinen mies)
- aika mies (aikamoinen mies)

Webiin kirjoittaminen

- Webissä käyttäjät silmäilevät tekstiä ja poimivat siitä avainsanoja sekä mielenkiintoisia virkkeitä ja kappaleita hypäten yli vähemmän mielenkiintoisista tekstin osista.
- Erään tutkimuksen mukaan 79% koehenkilöistä silmäili uuden sivun lävitse ja vain hyvin harvat käyttäjät lukivat tekstin sana sanalta.

Webiin kirjoittaminen

- Web-materiaali pitää kirjoittaa siten, että tekstiä on mahdollisimman helppoa silmäillä:
 - Artikkelissa pitää olla kaksi tai jopa kolme otsikoinnin tasoa (sivun yleinen otsikko ja alaotsikot sekä mahdollisesti vielä alaotsikoiden alaotsikot)
 - Otsikon on tärkeämpää olla merkitsevä kuin näppärä, otsikon lukeneelle käyttäjälle pitäisi selvittää sivun tai kappaleen käsittelemä aihe.

Webiin kirjoittaminen

- Web-materiaali pitää kirjoittaa siten, että tekstiä on mahdollisimman helppoa silmäillä:
 - Yhtenäisenä toistuvat tekstikokonaisuudet pilkotaan luetteloiden ja muiden vastaavien ulkoasukeinojen avulla pienempiin osiin.
 - Käyttäjän huomio kiinnitetään tärkeisiin sanoihin korostamalla ja nostamalla sanat tekstistä esiin (myös linkit toimivat tällaisina). Korostus- ja taustavärit pitää valita siten, että ne ovat selkeästi erilaisia kuin linkkien värit.

Selkeä kieli

- Webin käyttäjät eivät halua lukea paljon materiaalia, joten jokaisen sivun alkuun on tärkeää sijoittaa yhteenveto.
- Tärkein on esitettävä ensin.
- Sivun tarkoitus ja hyöty pitäisi selvittää käyttäjälle yhdellä vilkaisulla.
- Tekstiä silmäilevä käyttäjä lukee usein vain jokaisen kappaleen ensimmäisen virkkeen.

Selkeä kieli

- Yhdessä kappaleessa kannattaa esittää vain yksi ajatus.
- Myös lauserakenteiden tulee olla yksinkertaisia.
- Kielikuvia on käytettävä harkiten, koska käyttäjät saattavat ymmärtää tekstin kirjaimellisesti.
- Huumoria kannattaa käyttää tekstissä erityisen varovaisesti, tekstin sarkastinen tai humoristinen luonne saattaa jäädä lukijalta huomaamatta jolloin lukija suhtautuu tekstiin väärin.

Sivun paloittelu

- Teksti voidaan jakaa hypertekstilinkeillä yhdistettyihin itsenäisiin osiin.
- Tällöin jokainen sivu voi olla lyhyt, mutta sivuilla yhteensä on mahdollista esittää enemmän informaatiota kuin olisi mahdollista painetussa lähteessä.
- Laajan ja yksityiskohtaisen taustamateriaalin julkaisemisessa hyödynnetään linkkejä.

Sivun paloittelu

- Pitkää lineaarista tekstiä ei pidä jakaa useille sivuille.
- Eri osien lataaminen hidastaa lukemista ja hankaloittaa tulostamista.
- Pitkä dokumentti joka ”jatkuu seuraavalla sivulla”, ei ole oikeaa hypertekstiä.
- Tieto on parempi jakaa itsenäisiin osiin, jotka käsittelevät tiettyä aihetta.
- Käyttäjän pitäisi pystyä valitsemaan ja lataamaan vain häntä koskevat sivut.

Sivun paloittelu

- Kaikki käyttäjät eivät pidä sivujen vierittämisestä.
- Sivujen pitää olla suhteellisen lyhyitä.
- Tärkeimpien linkkien pitää näkyä yleisimmillä monitoreilla ilman vierittämistä.
- Navigointisivu ei saa vaatia vierittämistä, koska kaikkien vaihtoehtojen on oltava kerralla käyttäjän nähtävissä.

Sivujen nimeäminen

- HTML:ssä jokaisella sivulla on oma ylätunnisteessa näkyvä nimensä.
- On tärkeää, että sivulla on hyvä nimi, koska sivuun viitataan ja sitä käsitellään monissa yhteyksissä tällä nimellä.
- Nimiä käytetään myös mm. kirjanmerkkihakemistossa ja sivuhistoriassa.
- Suositus: n. 40 – 60 merkkiä pitkä sivun sisällön selkeästi määrittelevä nimi.

Sivujen nimeäminen

- Eri sivuilla pitää olla eri nimet.
- Nimen informatiivisimmat sanat sijoitetaan nimen alkuun --> valikkojen ja sivuluetteloiden silmäily helpottuu.
- Englanninkielisten nimien silmäily helpottuu jos alusta jätetään pois artikkelit A, An ja The. Tämä on tärkeää myös aakkosjärjestyksessä olevien luetteloiden kannalta.
- Nimen ei tarvitse olla kieliopillisesti oikea lause vaan pikemminkin iskevä mainoslause.

Otsikointi

- Web-sivun otsikot eroavat huomattavasti tavasta, jolla painot tuotteita otsikoidaan.
- Suurimmat erot:
 - Verkossa otsikoita käytetään usein yksistään ilman asiayhteyttä. Otsikko voi esiintyä artikkeliluettelossa, hakukoneen tulostauksessa tai kirjanmerkki-valikossa.
 - Silloinkin kun otsikko on yhteydessä itse asiaan, otsikon tulkitseminen ympäröivän tiedon avulla ei ole helppoa, koska ruudulta on vaikeampaa lukea kuin paperilta.

Otsikointi

- Em. eroavaisuuksista johtuen otsikon tulee olla itsenäinen yksikkö, joka on ymmärrettävissä myös muusta sisällöstä erillisenä.
- Lähitulevaisuus: ihmiset saavat niin paljon sähköpostia, että viestejä aletaan poistaa mikäli viestin otsikko ei kiinnosta käyttäjää?

Otsikointi

- Muiden tuottamaa sisältöä luetteloissa otsikot kannattaa useimmiten kirjoittaa uudelleen.
- Ohjeita Web-otsikoiden kirjoittamiseen:
 - otsikoissa käytetään selkeää ja yksinkertaista kieltä, ei sanaleikkejä eikä nokkelia otsikoita
 - otsikoita ei pidä tehdä siten, että käyttäjä valitsee tekstin vain saadakseen selville mistä on kysymys, verkossa odotusten nostattaminen ei toimi

Otsikointi

- Ohjeita Web-otsikoiden kirjoittamiseen:
 - englanninkielisissä otsikoissa artikkelit A, An ja The jätetään pois (leipätekstissä artikkelit normaalisti)
 - otsikon ensimmäisen sanan pitää olla tärkeä ja informatiivinen
 - kaikkien sivujen otsikoita ei kannata aloittaa samalla sanalla, koska tämä vaikeuttaa luetteloiden silmäilyä, otsikoissa usein esiintyvät sanat kannattaa sijoittaa otsikon loppuun

Luettavuus

- Sivuston luettavuudesta voidaan varmistua noudattamalla seuraavia perussääntöjä.
- Tekstin ja taustan värien välillä on oltava mahdollisimman voimakas kontrasti.
- Luettavuus on parhaimmillaan jos teksti on mustaa ja tausta valkoista (positiivinen teksti).
- Valkoinen teksti mustalla pohjalla (negatiivinen teksti) on lähes yhtä hyvä vaihtoehto. Tässä vaihtoehdossa totutusta poikkeaminen tosin koetaan usein hämmentävänä.

Luettavuus

- Kaikkein huonoimpia vaihtoehtoja on vaaleanpunainen teksti vihreällä taustalla (huono kontrasti, punavihersokeat)
- Tekstin taustaksi kannattaa valita joko yksi ainoa väri tai todella rauhallinen taustakuvio. Taustakuvio häiritsee silmän kykyä erotella kirjainten viivoja ja tunnistaa sanojen muotoja.

Luettavuus

- Käytettävän kirjasinkoon pitää olla niin suuri, että myös heikkonäköiset pystyvät lukemaan tekstin. Muista suhteellinen kirjasinkoon asettaminen!
- Tekstin on pysyttävä paikallaan, liikkuvaa, zoomailevaa tai välkkyvää tekstiä on huomattavasti vaikeampaa lukea.

Luettavuus

- Käytännössä kaikki teksti on parasta tasata vasempaan reunaan jolloin lukunopeus nousee huomattavasti keskitettyyn tai oikealle tasattuun reunaan verrattuna.
- Muutamien rivien keskittäminen tai oikealle tasaaminen antaa kuitenkin tekstille ilmettä, kunhan poikkeavasti asemoitua tekstiä ei ole liian paljon.
- Myös luetteloiden silmäily helpottuu, jos jokaisen kohdan ensimmäinen sana on tasattu vasemmalle samaan kohtaan.

Luettavuus

- Pientä tekstiä on helpompi lukea näytöltä käytettäessä pääteviivatonta (sans serif) kirjasinta kuten Verdana.
- Useimmat ihmiset lukevat kuitenkin mieluummin pääteviivat sisältävällä kirjasimella kirjoitettua tekstiä.
- Alle 9 pisteiset tekstit pääteviivattomalla fontilla.
- **SUURAAKKOSIEN KÄYTTÖÄ TEKSTISSÄ KANNATTAA VÄLTÄÄ, KOSKA LUKUNOPEUS PUTOAA NOIN 10% TAVALLISEEN TEKSTIIN VERRATTUNA.**